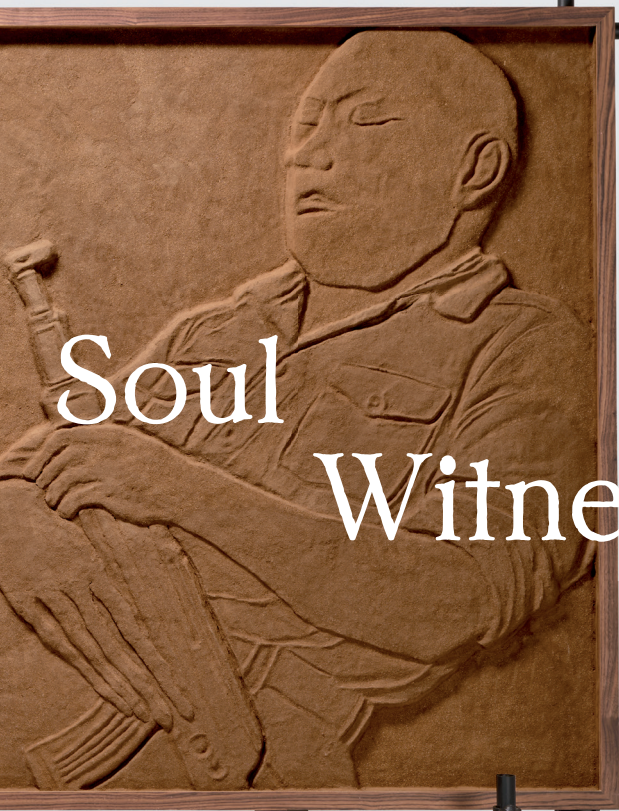

Ali
Cherri

NL

Soul
Witness

05.09.2026
– 03.01.2027

Ali Cherri, *To Save What Can Be Saved*, 2025.
Courtesy van de kunstenaar en Almine Rech Gallery

De titel *Soul Witness* verwijst naar de eenzame figuur die steeds terugkeert in het werk van Ali Cherri – iemand die aangesteld is om te waken, gedwongen wordt te wachten, en in dat wachten wordt meegezogen in wat hij of zij ziet. Een soldaat aan een grenspost, een rouwende nabestaande, een baksteenmaker die uitkijkt op een hydraulische dam in aanbouw: deze 'wachterende getuigen' vormen de rode draad door de tentoonstelling, die bestaat uit drie audiovisuele werken, sculpturen, aquareltekeningen en installaties. Via deze uiteenlopende media onderzoekt de tentoonstelling hoe machtsverhoudingen die verankerd zijn in de natiestaat, het leger en het museum, bepalen wat de geschiedenis overleeft.

Cherri werd in 1976 in Beiroet geboren en groeide op tijdens de Libanese burgeroorlog. Deze periode van extreem geweld heeft, net als de naoorlogse kunstscène in Beiroet, zijn praktijk en ethiek gevormd. Momenteel woont hij in Parijs en onderzoekt hij hoe systemisch geweld en het verzet daartegen sporen achterlaten in artefacten, lichamen en het fysieke landschap – elementen die in zijn werk vaak een allegorische betekenis krijgen. Hoewel Beiroet zijn 'zwaartepunt' blijft, zoals hij het zelf noemt, neemt hij ook andere gecontesteerde landschappen in zijn werk op, van Cyprus tot Soedan, die eveneens getekend worden door conflicten uit het verleden en het heden. De terugkerende vraag blijft: "Wat kan het in beeld brengen betekenen voor een plek waar voortdurend rampen plaatsvinden?"

Tweede Verdieping

Zaal 1

De driekanaals video-installatie ***Of Men and Gods and Mud*** (2022) volgt seizoensarbeiders die handmatig modder tot bakstenen vormen bij de Merowe-dam – een van de grootste waterkrachtcentrales van Afrika, aan de Nijl in Noord-Soedan. Vanop een afstand lijken hun lichamen in de modder te verdwijnen, en worden ze geleidelijk bedekt door de materie die ze bewerken. Cherri heeft een bijzondere belangstelling voor modder, een materie die vaak voorkomt in oorsprongsverhalen, van de oude Sumerische zondvloed en de Griekse mythologie tot de figuur van Adam, die uit klei werd gevormd, en Chinese scheppingsmythen. Modder ontstaat daar waar aarde en water samenkomen, en vormt voor Cherri de materie van verbeelding.

De film verkent schepping en transformatie, maar ook vernietiging en verwoesting. Een voice-over brengt het werk terug naar één vraag: als modder een geheugen had, wat zou het dan willen onthouden? De aanleg van de dam leidde tot de ontheemding van meer dan 50.000 mensen naar dorre woestijngebieden, veroorzaakte milieuschade, en leidde tot het verdwijnen van eeuwen-oude Nubische archeologische sites en artefacten.

Zaal 2

In deze reeks hybride sculpturen combineert Cherri gebeeldhouwde figuren uit klei en andere materialen met maskers en fragmenten van gevonden voorwerpen. Hij koopt zulke objecten bij veilinghuizen en selecteert ze vooral op basis van hun esthetische waarde, ongeacht of ze authentiek zijn of niet: "Ik word meer en meer aangetrokken door fragiele voorwerpen – objecten die buiten de gangbare geschiedschrijving zijn gehouden en vaak op markten opduiken." Door deze verwaarloosde stukken, die als onbelangrijk worden beschouwd, opnieuw onder de aandacht te brengen, stelt Cherri de bestaande waardebepalingen in musea ter discussie, die al te vaak verweven zijn met een geschiedenis van koloniaal geweld.

De sculpturen worden samen met een nieuw werk ***The Earth Heard Their Lament*** (2026) tentoongesteld. In plaats van statische monumenten toont dit werk twee gebarende figuren in het midden van een rouwproces. Ze maken hun verdriet publiekelijk zichtbaar, als een vorm van getuigenis. Door openlijk te rouwen over de gevolgen van geweld, verzetten ze zich tegen het uitwissen ervan uit de geschiedenis.

Ali Cherri, *The Earth Heard Their Lament*, 2026.
Courtesy van de kunstenaar en Galerie Imane Farès

Zaal 3

The Watchman (2023) speelt zich af op Cyprus, dat sinds 1974 verdeeld is tussen de Grieks-Cypriotische en de Turks-Cypriotische gemeenschap. De film volgt het dagelijks leven van een soldaat die de grenslijn van de niet-erkende Turkse Republiek Noord-Cyprus bewaakt. Hij brengt zijn dagen en nachten door in de uitkijktoren, wachtend op een vijand die nooit komt. Dat waken houdt hem gevangen in niemandsland, tussen waakzaamheid en slaap, tussen werkelijkheid en fantasie.

Cherri koos voor Cyprus deels vanwege de gelijkenis met Libanon: de hoofdsteden Nicosia en Beiroet hebben beide een geschiedenis van opdeling en dragen de fysieke sporen van conflicten die langs etnische en religieuze scheidslijnen zijn ontstaan. Zijn werk resoneert met het geweld dat zich vandaag in de regio afspeelt, en reflecteert in bredere zin op de manier waarop grenzen worden getrokken en welke gevolgen ze hebben voor de landschappen die ze verdelen.

Diezelfde tussenruimte vinden we terug in de aquarellen ***To Save What Can Be Saved*** (2025), waar soldaten zich ergens tussen in slaap vallen, dromen en sterven bevinden. Net als in *The Watchman* leidt voortdurende waakzaamheid tot uitputting. Voor de kunstenaar is deze overgave aan de slaap een vorm van onbewust verzet – tegen het gezag van het leger en tegen wat het eist van het lichaam en de geest van zijn soldaten.

Ali Cherri, still from *The Sentinel*, 2026. Courtesy van de kunstenaar en Almine Rech Gallery

Derde Verdieping

Zaal 1

The Sentinel (2026) is een voortzetting van Cherri's onderzoek naar door de staat goedgekeurd geweld. De film volgt een dag uit het leven van sergeant Lafleur, een soldaat op een Franse militaire basis. Daarin zien we hoe extreme discipline en voortdurend toezicht het individu volledig kunnen ondermijnen. In de loop van de film neemt Lafleur, die vanwege zijn functie de beslissing over leven en dood aan het militaire systeem moet overlaten, geleidelijk zijn lot in eigen handen.

De film beweegt zich door een reeks filmdecors en komt uit bij wat lijkt op een theaterpodium. In deze ensce-nering, waarin andere werken van Cherri als rekwisieten of decorstukken opduiken, stuit Lafleur op neonlichten die naar een bar leiden met de naam *Les survivants*, een naam die verwijst naar een thema waar Cherri zich al langer op richt: overleven. "Wat doet dat met de manier waarop je de wereld waarneemt? Het vraagt om een soort superkracht om 'over' te zijn. Het gaat niet alleen om leven; je wordt iemand die over-leeft." *The Sentinel* suggereert dat, zolang de geweldscycli voortduren, het leven wordt gereduceerd tot overleven.

Tegenover de video-installatie staat een bas-reliëf met de titel ***Counter-Monument (For the Fallen)*** (2025), vervaardigd uit hout en aarde in plaats van brons – een materiaalkeuze die de esthetiek van klassieke herdenkingsmonumenten uitdaagt. Ook het reliëf zelf stelt de conventie ter discussie: in plaats van de traditionele heldhaftige soldaat toont het werk een soldaat die overmand wordt door slaap. De soldaat wordt omringd door drie generaties vrouwen die zorgzaam over hem waken. Voor Cherri zijn zwakte, slaperigheid en twijfel "kenmerken van lichamen die zich verzetten tegen dogma's en opgelegde normen waar we ons vandaag de dag aan onderwerpen".

Zaal 2

Motieven uit ***The Watchman*** duiken hier opnieuw op in de vorm van beeldhouwwerken en schilderijen. Een verzameling overmaatse hoofden verwijst naar de nachtmerrieachtige figuren uit de slotscène van de film. Met gesloten ogen en uitdrukkelingsloze gezichten lijken ze op historische dodenmaskers, terwijl hun oppervlak doet denken aan gegoten plastic speelgoedsoldaatjes. Ze zijn opgesteld op sokkels, wat verwijst naar een lange geschiedenis van het tentoonstellen van hoofden: van de gewoonte om ze op spiesen te bevestigen tot de vitrines van etnografische en archeologische musea.

Het monumentale schilderij ***No Man's Land (Theatre Backdrop)*** (2023) bootst een theaterachtergrond na en verwijst naar het verzinsel van een fictieve vijand als bestaansvoorwaarde voor het militaire apparaat aan de grens. Cactusvijgen worden al eeuwenlang in het Middellandse Zeegebied aangeplant als levende hekken. In ***The Prickly Pear Garden*** (2023) giet Cherri ze in hars en brengt hij de plant, die het land afbakent en verdeelt, tot stilstand.

Ali Cherri, *No Man's Land (Theatre Backdrop)*, 2023.
Courtesy van de kunstenaar en Galerie Imane Farès

Panorama Zaal

De tentoonstelling eindigt met ***Listening Room (Kel Rejjel/Each Man)*** (2026), een plek die uitnodigt om stil te staan bij de muziek en de tekst van een nummer uitgevoerd door Loula, de zangeres in *Les Survivants* – de bar uit *The Sentinel*. Het nummer is een bewerking van Oscar Wildes gedicht *The Ballad of Reading Gaol* (1898), in het Arabisch vertaald door de Libanese kunstenaar en performer Rabih Mroué. Het gedicht is geschreven nadat Wilde wegens 'grove onfatsoenlijkheid' werd veroordeeld tot een gevangenisstraf. Het refrein 'elke man doodt datgene wat hij liefheeft' keert in het gedicht terug in de verschillende vormen die het doden of liefhebben kunnen aannemen: een blik, een leugen, een kus of het stilzwijgen. De keuze voor deze tekst verwijst ook naar Jeanne Moreau's beroemde vertolking van hetzelfde gedicht in Rainer Werner Fassbinders film *Querelle* uit 1982, met muziek van Peer Raben.

De drie bronzen ***Nocturnal Lights*** (2025) hebben zowel iets dierlijk, menselijk als spookachtig. Ze treden uit de schaduwen om de ruimte te bezielen, net zoals ze dat in de bar in *The Sentinel* doen, waar ze over Loula en Lafleur waken terwijl die filosoferen over leven en dood.

Brons draagt voor Cherri een top-down geschiedenis in zich: "We zien voornamelijk mannelijke helden afgebeeld in brons." ***The Dreamer*** (2023), grotendeels uit klei vervaardigd, belichaamt een geschiedenis van onderuit. Hij staat stevig geworteld op de plek waar hij zich bevindt, terwijl zijn gezicht lichtjes naar de hemel is gekanteld. Het werk, dat Cherri meestal als een op zichzelf staande figuur tentoonstelt, staat met zijn rug naar ons toe en kijkt uit over de stad.

Curatrice: Helena Kritis

Curatoriële stagiaire: Magdalena de la Barrera

Over de kunstenaar

Ali Cherri, geboren in 1976 in Beiroet, woont en werkt in Parijs. In 2022 ontving hij de Zilveren Leeuw voor beeldende kunst op de Internationale tentoonstelling *The Milk of Dreams* op de Biënnale van Venetië, voor zijn werk *Of Men and Gods and Mud*. Zijn werk is internationaal te zien geweest in solo- en groepstentoonstellingen en is opgenomen in collecties van onder meer Museum of Modern Art (New York), Centre Pompidou (Parijs), British Museum (Londen), Bonnefanten Museum (Maastricht), MACBA (Barcelona), de Pinault-collectie (Parijs/Venetië), Sharjah Art Foundation (Sharjah) en Sursock Museum (Beiroet).

Met de genereuze steun van: FABA Fundación
Almine y Bernard Ruiz Picasso, Mercedes Vilardell,
Peter & Nathalie Hrechdakian-Oghlian

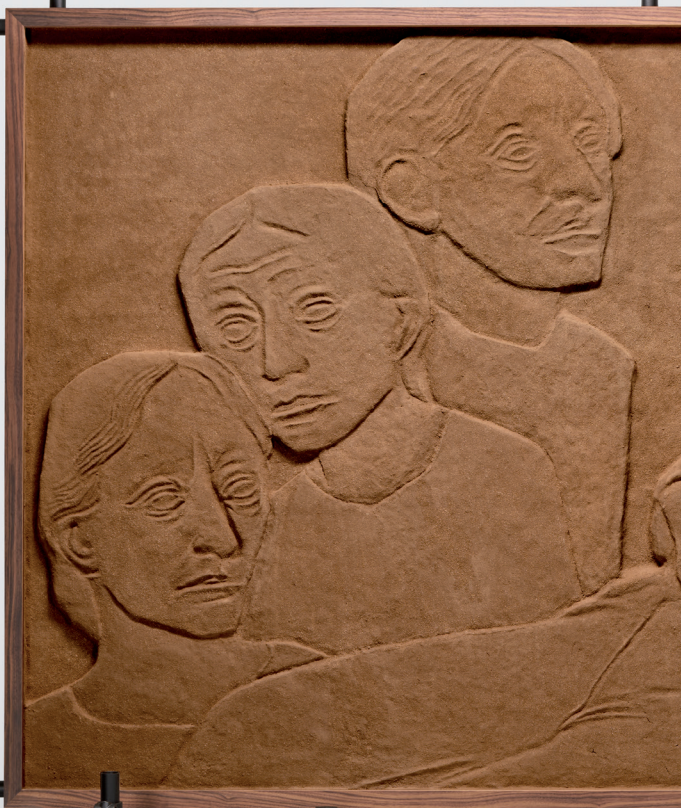
In samenwerking met: Almine Rech Gallery,
Galerie Imane Farès, Cherri Studio

Events

- 11/09 17:00 — Artist Talk**
Ali Cherri in conversatie met Helena Kritis ^(EN)
in het RendezVous Salon
- 02/10 19:00 — Lezing**
HYDROGRAPHIES. Ancestors, Waters, Infrastructures. Met Ifor Duncan & Adelita Husni Bey. Gemodereerd door Silvia Franceschini ^(EN)
- 07/10 19:00 — Rondleiding**
Look Who's Talking met Louma Salamé ^(FR)
- 24/10 15:00 — Rondleiding**
Look Who's Talking met Helena Kritis ^(NL)
- 04/11 19:00 — Rondleiding**
Look Who's Talking met Laura Herman ^(NL)
- 11-14/11 Filmvertoning**
BAFF Brussels Art Film Festival: Ali Cherri — *Somniculus* (2017), *The Disquiet* (2013), *Petrified* (2016) in CINEMATEK.
- 02/12 19:00 — Rondleiding**
Look Who's Talking met Daniel Blanga Gubbay ^(EN)
- 09/12 19:00 — Lezing**
What Can Be Saved? Lina Mounzer over het werk van Ali Cherri ^(EN)
- 07/10, 04/11, 02/12 18:00–21:00**
Gratis nocturnes met rondleidingen, lezingen, vertoningen en workshops.

Raadpleeg alle programma-updates of reserveer je rondleiding via wiels.org.

WIELS

Vlaanderen
verbeelding werkt

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

be
be.brussels

brussel

Radiophones 41
Bruxelles

loterie nationale 6 nationale loterij
BIEN PLUS QUE JOUER MOUS DAN SPIEL EN

Duvel

PHILLIPS

AUREUS
ARI & SCIENTIA

De Standaard

KLARA

Knack
weekend
FOCUS

LE VIP!
weekend
FOCUS

La Libre

La 1ère

Istait

MUSIQ3

FABA
Fundación
Almine y Bernard
Ruiz-Picasso

Ali Cherri, *Counter-Monument (For the fallen)*, 2025. Courtesy van de kunstenaar en Almine Rech Gallery